

1- عنوان به فارسی:

بررسی رابطه سبک‌های رهبری مدیریت با میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی

2- عنوان به انگلیسی:

The relationship between leadership styles with the absorption income
Management West Azerbaijan customs

3- واژه‌های کلیدی: (فارسی و انگلیسی)

سبک‌های رهبری، مدیریت، درآمد، گمرکات

4- بیان مسأله: (توضیح در مورد ابعاد مختلف موضوع)

نوع برخورد مناسب مدیران سبب ایجاد رضایت ارباب رجوع و در نتیجه ایجاد جذب درآمد از طریق مشتریان خواهد شد و میزان خشنودی آنها را از رفتار و برخورد و احترام گذاشتن به آنها بالا می‌برد. طبیعتاً این روحیه بالا و این میزان خشنودی در افزایش جذب درآمد تأثیر بسزایی دارد و موجب دلگرمی ارباب رجوع شده و در نتیجه سبب می‌گردد که ارباب رجوع با رضایت خاطر بیشتر و خشنودی از خدمات کارکنان و مدیران گمرکات آذربایجان غربی گردیده و بیشتر مبادلات خود را از این مسیر انجام دهند که این خود موجب جذب درآمد برای کمرگ می‌شود. مسلماً این امر باعث توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و سیاسی کشور خواهد شد. کارآئی و افزایش درآمد هر سازمان مورد توجه است ارباب رجوعی که به کمرگ مراجعه می‌کند توقع دارد که، نیازها و توقعات او را برآورده سازد و برای او نهایت رضایت را تأمین نماید خشنودی و یا رضایت خاطر مشتری و ارباب رجوع مجموعه‌ای از احساسها و نگرشهای مثبت است که مشتری با آن به محل ترخیص و اقدامات خود می‌نگرد و عوامل بسیاری در آن مؤثر می‌باشد. از بین عوامل گوناگون سعی بر آن داریم که تأثیر سبک‌های رهبری مدیران بر میزان جذب درآمد را مشخص نمائیم. با توجه به ضرورت تناسب بین سبک رهبری در ایجاد افزایش درآمد کمرگ، این سؤال مطرح می‌شود که در گمرکات آذربایجان غربی کدام سبک رهبری می‌تواند جذب درآمد بیشتری برای مجموعه ایجاد نماید.

5- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق: (توجیه اجرای طرح و فواید ناشی از آن به طوری که ضرورت آن احساس و اهمیت آن آشکار گردد)

سرچشمه و منشا نوآوری انسان بوده و ماهیت آن حاصل یکی از استعدادهای بالقوه بشری است پس در سرشت و نهاد هر انسان، قوه و استعداد "توانائی خلق کردن" وجود دارد و این قوه و توانائی به صورت کلی و عام و بالقوه می‌باشد.

نظر به بررسی‌های انجام یافته، تحقیقی که در رابطه با میزان درآمدهای کمرگ صورت پذیرفته باشد موجود نیست و بیشتر تحقیقات صورت پذیرفته در گمرکات کشور، روی مسئله‌های دیگری غیر از درآمدهای کمرگ شکل گرفته‌اند. و تحقیقاتی که در رابطه با سبک‌های رهبری مؤثر بر عملکرد کارکنان و رضایت شغلی آنها مطرح می‌شود

وجود دارند. به همین منظور تحقیق حاضر در مورد درآمدهای گمرکی از منشا نوآوری برخوردار بوده و جدید می باشد و شاید نتایج حاصل از آن را بتوان به گمرکات کشور نیز تعمیم داد. به هر حال تحقیق و بررسی بر روی درآمدهای گمرکی و یافتن رابطه بین دیدگاه و سبک مدیریت از نظر مالی می تواند در تبیین استراتژی های مناسب از سوی رهبران و مدیران موثر افتاده و باعث رشد و بالندگی سازمانی بشود.

6-اهداف تحقیق: (کلی و ویژه)

هدف از تحقیق بررسی میزان تأثیر سبک های رهبری با توجه به چهار سیستم رهبری لیکرت بر افزایش جذب در آمد در گمرکات آذربایجان غربی است که در اینجا با توجه به سبک رهبری بکار رفته و رابطه آن با افزایش جذب در آمد در آذربایجان غربی و اینکه کدام سبک در مقایسه موفقیت بیشتری برای سازمان فراهم می سازد مورد بررسی قرار می دهد. از اینجاست که تعیین و اندازه گیری موفقیت مجموعه تحت رهبری هر مدیر و مقایسه آن با موفقیت مدیریت های مشابه ضرورت می یابد. و در کل اهداف تحقیق حاضر عبارت است از:

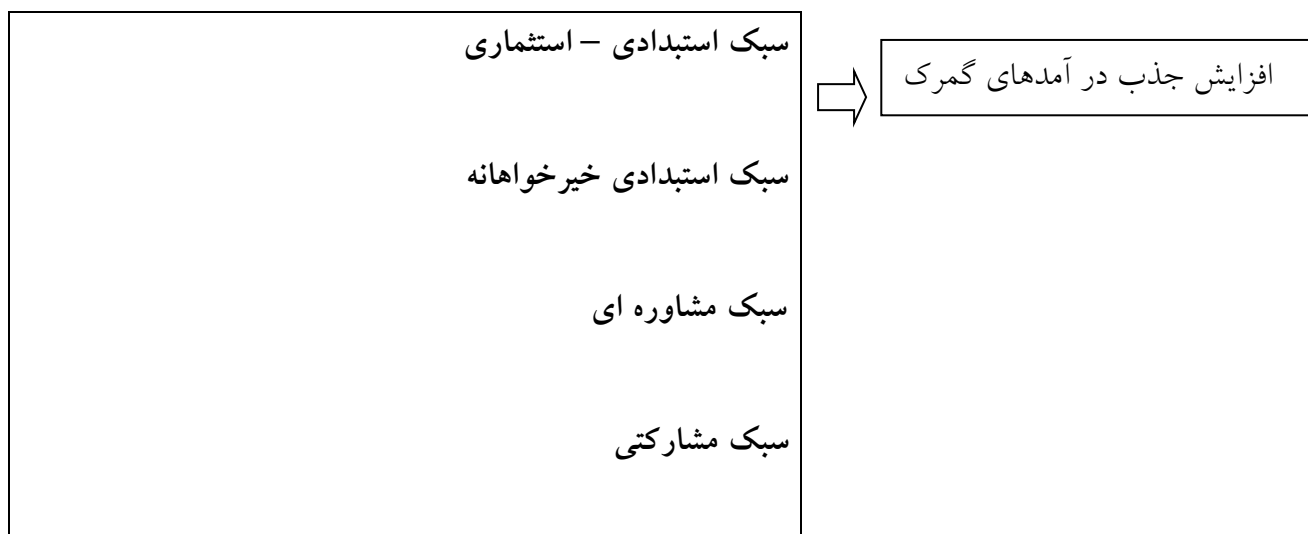
- 1- بررسی رابطه بین سبک استبدادی - استعماری مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی
- 2 - بررسی رابطه بین سبک استبدادی - خیرخواهانه مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی
- 3 - بررسی رابطه بین سبک مشاوره ای مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی
- 4 - بررسی رابطه بین سبک مشارکتی مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی

7-متغیرهای تحقیق:

بر اساس چارچوب نظری تحقیق، مدل تحلیلی تحقیق به صورت زیر قابل ارائه است:

متغیر مستقل

متغیر وابسته

سیکهای رهبری

سیک استبدادی - استثماری

- 1) خودرئای بسیار مدیران
- 2) عدم اطمینان و اعتماد به زیردستان
- 3) اعطای پاداش با ارباب و تهدید
- 4) تصمیم گیری در سطوح بالای سازمان
- 5) وجود کنترل کامل در اختیار مدیریت عالی سازمان
- 6) وجود ارتباطات فقط از بالا به پایین

سیک استبدادی خیرخواهانه

- 1) اعتماد و اطمینان به زیردستان
- 2) وجود انگیزش با اعطای پاداش و گاهی به ترس و تنبیه
- 3) استفاده از نظرات و عقاید مرئوسین به صورت خیلی کم
- 4) تصمیم گیری خیلی محدود به سطوح پایینتر
- 5) وجود کنترل و نظارت همیشگی
- 6) تعادل و تعامل بین روساء و مرئوسین با ارفاق

سیک مشاوره ای

- 1) وجود اعتماد و اطمینان قابل توجه نه به صورت کامل
- 2) استفاده از افکار و عقاید زیردستان در بعضی موارد
- 3) تصمیم گیری کلی و مهم در سطح عالی سازمان و تصمیم های جزئی در رده های
- 4) استفاده از پاداش و مشارکت محدود و گاهی تنبیهات جهت انگیزش
- 5) احترام و ارج نهادن به شخصیت کارکنان

سیک مشارکتی

- 1) اعتماد و اطمینان کامل در تمامی زمینه ها
- 2) استفاده از نظرات و عقاید کارکنان به گونه ای
- 3) وجود ارتباطات به صورت مودب
- 4) انگیزش کارکنان بر مبنای مشارکت گروهی
- 5) تعامل بین روساء و مرئوسان گسترده و دوستانه
- 6) وجود مسئولیت جمعی در سراسر سازمان

8- فرضیه‌ها یا پرسش‌های تحقیق:

به صورت فرض یا فرض‌های ویژه

فرضیه مهم:

بین سبک رهبری مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فرضیات فرعی:

- 1 - بین سبک استبدادی - استعماری مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی رابطه معنی‌داری وجود دارد.
- 2 - بین سبک استبدادی - خیرخواهانه مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی رابطه معنی‌داری وجود دارد.
- 3 - بین سبک مشاوره‌ای مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی رابطه معنی‌داری وجود دارد.
- 4 - بین سبک مشارکتی مدیران و میزان جذب درآمدهای گمرکات آذربایجان غربی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

9- ادبیات یا پیشینه تحقیق: (بیان تحقیقات و کارهایی که تاکنون در زمینه موضوع مورد مطالعه انجام شده و نتایج آن به صورت

مستند منتشر شده است. به طوری که نتایج حاصل از این مطالعات در توجیه اهداف طرح بکار گرفته شود.)

تعاریف واژگان تخصصی

- سبک رهبری:

عبارتست از طرح کلی اقدامات رهبر به نحوی که به وسیله کارکنان برداشت می‌شود. سبک رهبری نشان دهنده طرز تفکر، جهان بینی و شخصیت رهبران است. (ایران نژاد 1370، ص 427)

- سبک مدیریت «استبدادی - استعماری»:

شیوه‌ای است که در آن مدیران خود رأی هستند و به زیردستان خود اعتماد ندارند و آنها را با ارعاب و تهدید و به ندرت به وسیله پاداش بر می‌انگیزد و تصمیم‌گیری به رده‌های بالای سازمان محدود می‌شود.

- سبک مدیریت «خیرخواهانه»:

شیوه‌ای است که در آن اعتماد و اطمینان مدیران نسبت به زیردستان مانند اعتماد و اطمینانی است که ارباب به خدمتکاران خود دارد و انگیزش با اعطای پاداش و گاهی با ترس و تنبیه همراه می‌باشد و تصمیم‌گیری در چارچوب خط مشیهای ناظر وجود دارد.

- سبک مدیریت « مشاوره ای » :

در این شیوه مدیران اعتماد و اطمینانی قابل توجه ولی فرکامل، به زیردستان دارند. و سعی مدیر بر آنست که از انکار، عقاید و اندیشه های زیردستان استفاده نماید. انگیزش با تشویق و گاهی با تنبیه و تا اندازهای مشارکت در کارها صورت می پذیرد، تصمیمات عمومی در بالای سازمان و تصمیمهای کسخص و اجرائی در رده های پائین صورت می پذیرد.

- سبک مدیریت « مشارکتی » :

در این شیوه اعتماد و اطمینان کاملی در تمام زمینه ها نسبت به کارکنان وجود دارد و از عقاید و اندیشه های کارکنان به نحو مؤثری استفاده می گردد. تصمیم گیری در همه رده های سازمان وجود دارد. (ایران نژاد، 1377، ص 435 - 433)

با توجه به بررسی های انجام یافته، تحقیقی که در رابطه با میزان درآمدهای کمرگ صورت پذیرفته باشد موجود نیست و بیشتر تحقیقات صورت پذیرفته در کمرکات کشور روی مسئله های دیگری غیر از درآمدهای کمرگی شکل گرفته اند. و تحقیقاتی که در رابطه با سبکهای رهبری موثر بر عملکرد کارکنان و رضایت شغلی آنها مطرح می شود وجود دارند که به برخی از آنها اشاره می کنیم:

در سال 1375 آقای کمال میاننداری با راهنمایی استاد اسفندیار سعادت تحقیقی با موضوع بررسی متغیرهای اثر گذار برسبک رهبری مدیران کل استان زنجان به انجام رسانده اند

2- در سال 1376 آقای محسن آریا پور با راهنمایی دکتر خلیلی شورینی و با مشاوره دکتر فیضی و دکتر تابشیان تحقیقی با موضوع سبکهای رهبری سازمانی و کارائی آن در سازمان صدا و سیما به انجام رسانده اند

در سال 1381 تحقیقی با عنوان بررسی سبکهای رهبری و تاثیر آن بر اثر بخشی اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان با استفاده از مدل اقتضائی "فرد ای فیدلر" با راهنمایی دکتر حسن میرزائی اهرنجانی به وسیله شاهپور بشارتی انجام یافته است.

مشخصات اجرایی طرح

1- نوع مطالعه، روش و نحوه اجرای تحقیق: (بیان نوع روش تحقیق و علت انتخاب آن)

روش تحقیق به عنوان یک فرآیند نظامند برای یافتن پاسخ یک پرسش راه حل یک مسئله می باشد. به عبارت دیگر روش تحقیق مجموعه ای از قواعد، ابزار و راههای معتبر (قابل اطمینان) و نظام یافته بررسی واقعیت ها، کشف مجهولات و دستیابی به راه حل مشکلات است (خاکی، 1388، ص 201).

روش پژوهش حاضر به صورت توصیفی - پیمایشی می باشد و به دو طریق از طرفی کتابخانه‌ای برای جمع‌آوری ادبیات و سوابق پژوهشی انجام یافته در داخل و خارج کشور و از طرف دیگر میدانی به منظور توزیع پرسشنامه در بین منابع انسانی گمرکات آذربایجان غربی، جهت استخراج یافته‌ها متناسب با سوالات تحقیق و نتیجه‌گیری در مورد سوالات تحقیق اجرا خواهد شد.

2- ابزار گردآوری داده‌ها: (چنانچه در اجرای تحقیق از پرسشنامه استفاده می شود، لازم است پرسشنامه مورد نظر ضمیمه گردد)

اطلاعات مورد نیاز هم از طریق اسناد و مدارک مربوط به گمرکات و هم از طریق پرسشنامه (منابع انسانی که به صورت رسمی شاغل بکار هستند)، گردآوری خواهد شد. پرسشنامه شامل مشخصات فردی، سوالات منابع اطلاعاتی و سوالات پنج گزینه‌ای لیکرت می باشد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در بخش پیمایشی به منظور آزمون فرضیه‌های تنظیم شده این تحقیق 2، مدل پرسشنامه که یکی برای سنجش سبک رهبری مدیران گمرکات در طی 10 سال گذشته بوده و پرسشنامه دومی جهت جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز برای سنجش فرضیه‌های تحقیق در میان کارکنان و پرسنل گمرک توزیع خواهد شد. پرسشنامه اول شامل 12 سؤال و برای چهار مدیر و پرسشنامه دوم شامل 23 سؤال و 4 مورد مربوط به مشخصات کلی پاسخ دهندگان می باشد. که 23 سؤال نیز مشتمل بر 6 سؤال مربوط به بررسی سبک استبدادی - استثماری و 6 سؤال مربوط به سنجش سبک استبدادی خیرخواهانه و 5 سؤال مربوط به بررسی سبک مشاوره‌ای و در نهایت 6 سؤال نیز مربوط به بررسی سبک مشارکتی خواهند بود.

3- جامعه آماری، حجم نمونه، روش نمونه‌گیری و شیوه تجربه و تحلیل داده‌ها: (به ترتیب با ذکر چگونگی انتخاب، نحوه محاسبه، تکنیک‌های مورد نظر و منابع مورد استفاده)

در این تحقیق از روش نمونه‌گیری تصادفی که، در این نوع نمونه‌گیری هر یک از اعضای جامعه تعریف شده شانس برابر و مستقلی برای قرار گرفتن در نمونه دارند، منظور از مستقل بودن این است که انتخاب یک عضو به هیچ شکل در انتخاب سایر اعضای جامعه تاثیری ندارد. استفاده خواهد شد.

به منظور تعیین حجم کلی نمونه ای که باید از جامعه مورد مطالعه انتخاب گردد و این افراد پاسخگوی پرسشنامهء تحقیق باشند از فرمول کوکران به شرح ذیل استفاده می شود
حجم نمونه: n حجم جامعه: N واریانس جامعه: s احتمال داشتن صفت مورد نظر: p
احتمال نداشتن صفت مورد نظر: q تی استیودنت که برای جامعه بالاتراز 120 در سطح 5٪ برابر 1/96 می باشد:

$$n = \frac{t^2 s^2 N}{(N-1)d^2 + t^2 pq} \quad n = \frac{Nt^2 pq}{Nd^2 + t^2 s^2}$$

با عنایت به فرمولهای فوق الذکر و اطلاعات بدست آمده از پیش آزمون پرسشنامه‌های طرح، حجم نمونه مورد مطالعه با توجه به آنکه جامعه آماری مورد نظر تحقیق حدوداً 548 نفر می باشند، برابر با 115 نفر برآورد گردید.

4- محدودیت‌های تحقیق:

- 1- استفاده از پرسشنامه یکی از محدودیتهای این تحقیق می باشد و اینکه می توان از ابزار جمع آوری دیگری مانند مصاحبه و مشاهده و همینطور روش اسنادی و یا ترکیب هر چهار مولفه به جمع آوری داده و در نتیجه به آزمون فرضیه ها پرداخت که به جهت زمان بر بودن تحقیق و همچنین در دسترس نبودن اطلاعات اسنادی امکان نمی گردد.
- 2- شاخص سازی برای هر یک از ابعاد عوامل موثر محدودیت دیگری می باشد که شاید بعضی از شاخصهای لازمه در قالب مدل نگنجید.
- 3- با وجود تلاش بسیار محقق موفق به پیدا کردن پژوهشی که به طور مستقیم به این موضوع پرداخته باشد، نشد.

4- نبود هیچ کار مشابهی در این زمینه